

MANUS

Komiteleder, ærede medlemmer av komiteen

(Om virksomheten)

For å kunne sette denne saken inn i et riktig perspektiv, er det nødvendig for meg først å si noe om Anthon B Nilsen Utdanning AS – forkortet ABNU – og selskapets virksomhet. ABNU er et datterselskap av Anthon B Nilsen AS. Dette selskapet har 3 eiere, alle norske. Den største eieren er Reidar og Gunnar Holsts Legat, en allmenntilgjengelig stiftelse, som eier 50 prosent av aksjene. De andre er Peder Løvenskiold og undertegnede som eier 25 prosent hver.

ABNU har de siste 15 årene drevet en profesjonell og langsiktig utvikling av postgymnasial utdanning og voksenopplæring i Norge og Sverige og selskapet omfatter i dag 13 virksomheter. Det har rundt 1000 ansatte, en omsetning på rundt 1,2 milliarder kroner og ca. 50 tusen studenter eller kursdeltagere pr. år. Ca. 30 prosent av vår virksomhet er i Sverige. Kun én av de 13 skolene mottar statsstøtte.

(Om transaksjonen)

La meg så adressere temaet for dagens høring, nemlig at det stilles spørsmål ved skolens uttak av, jeg siterer, «utbytte/egenkapital på mer enn 100 millioner kroner». Utgangspunktet for dette påståtte uttaket skal være en gevinst som oppstod gjennom sammenslåingen av tre skoler til nye Westerdals Oslo ACT.

Her vil jeg først og fremst kategorisk slå fast at eierne av Anthon B Nilsen **aldri** har foretatt uttak av utbytte eller egenkapital fra skoler med statsstøtte!

Det er også viktig å forstå at det meget omtalte beløpet «på mer enn 100 millioner kroner» **ikke** dreier seg om **utbytte**. De 100 millioner kroner som omtales, gjelder vederlag ved salg av formuesobjekter mellom to selskaper. I vårt tilfelle dreier det seg om vederlag for NITHs kjøp av Westerdals og NISS. Da NITH ville slå skolene sammen for å etablere en ny, større høyskole, var det **ingen** garanti for at en slik prosess ville være vellykket. Det var ulike studentmiljøer og kulturer som skulle samles under ett felles varemerke.

Eier, ABNU, satte derfor som betingelse at den verdiøkning som var funnet sted i den tiden ABNU hadde vært eier av Westerdals og NISS, bla. gjennom å utvikle skolene til høyskoler, skulle sikres gjennom at NITH måtte betale vederlag for skolene som ble kjøpt. Det er her viktig å presisere at det ikke skjer noe ensidig uttak når **formuesgoder overdras med pengevederlag som motstykke**.

Vederlaget som ble betalt, var basert på markedspris – slik loven forutsetter. Det må også nevnes at ABNU kunne ha solgt aksjene i Westerdals og NISS til en ekstern 3. part og oppnådd samme gevinst. Ut fra dette mener ABNU at transaksjonen ikke er i strid med universitets- og høyskolelovens §7-1(2).

La meg også korrigere en annen feil i det mediebildet som er skapt: Den regnskapsmessige gevinsten ABNU fikk ved salget av aksjene, rundt 70 millioner kroner, ble **aldri** tatt ut av eierne av Anthon B Nilsen. Dette fremgår av årsregnskapene for 2013 og 2014 som er offentlig tilgjengelig. Eier hadde ikke planer om å tappe ABNU for noen salgsgevinst. Kapitalen var igjen i skolekonsernet og var ment for bruk til sikring av drift, nyinvesteringer og videreutvikling av skolenes studietilbud.

Uroen som ble skapt av DNs behandling av saken - og et påfølgende opprør i sosiale medier og på skolen - ble imidlertid så ødeleggende at det truet med å **lamme** den ordinære driften av høyskolen Westerdals Oslo ACT. ABNU valgte da å reversere kapitaleffekten av transaksjonen. Det betyr **på ingen måte** at selskapet erkjenner at transaksjonene som ble gjennomført, representerer et brudd på høyskolelovens §7-1(2). Som sagt mener ABNU at den ikke gjør det.

(Proessen)

Dette bringer meg over til den prosessen som ført frem til gjennomføringen av transaksjonen.

ABNU er bevisst på de regulatoriske rammevilkår virksomheten er underlagt. Men selskapet er **også** bevisst på at ikke alle lover og regler er like klare og at det finnes rom for ulike tolkninger. Derfor ønsket ABNU full åpenhet om transaksjonen, hvordan den var planlagt å skulle gjennomføres og hvilke økonomiske effekter som ville oppstå. Ikke minst ønsket vi den åpenheten overfor KD. Derfor tilstrebet vi en åpen dialog med KD nettopp for å **unngå** å komme i den situasjonen vi nå er i.

- Dialogen ble initiert med en epost til KD i oktober 2012. I den e-posten redegjøres det for planene og det presiseres fra ABNU at «vi ønsker å drøfte denne problemstillingen og få eventuelle synspunkter/innsspill KD måtte ha til en slik prosess før vi iverksetter».
- Det ble deretter i oktober avholdt et møte med KD. I ABNUs referat fra møtet heter det at det ikke fremkom prinsipielle innvendinger mot den presenterte fremgangsmåten eller at det var noe i lovverket som var til hinder for gjennomføring.
- Et oppfølgingsmøte ble holdt i april 2013 der ABNU rapporterte om fremdriften i arbeidet med å gjennomføre den skisserte planen.
- I november 2013 ble det så holdt enda et møte der ABNU ga en fyldig presentasjon av den planlagte transaksjonen, inklusiv hvilke økonomiske effekter den ville ha. KD uttrykte heller ikke da noen innvendinger, men ba om en ekstra redegjørelse for transaksjonen i lys av høyskolelovens §7-1 (2).
- I møte den 11. desember 2013 ga ABNU en ny presentasjon med tittelen «Konsernintern transaksjon som utløser gevinst». I denne presentasjonen gikk ABNU nøye gjennom transaksjonens forhold til bestemmelsene i høyskolelovens § 7 og ABNUs tolkning av lovens bestemmelser. Heller ikke da ga KD uttrykk for noen innsigelser mot måten transaksjonen var planlagt gjennomført på. Vi fikk ingen røde eller gule kort.

Så kan vi nå, i ettertid, se at KD hevder at de aldri har gitt noen tilslutning til den presenterte planen fordi det aldri fikk noen skriftlig henvendelse fra ABNU. Det finner vi mildt sagt oppsiktsvekkende etter én e-post der ABNU ber om departementets synspunkter på saken og fire møter med detaljerte gjennomganger av prosessen og overlevering av presentasjonsdokumentene. Det ble i tillegg fra departementet gitt uttrykk for at det ikke lå i deres system å gi en skriftlig forhåndsgodkjennelse, men at de ønsket et orienteringsbrev når transaksjonen var gjennomført.

27. januar 2014 sendte ABNU et brev som orienterte departementet om at transaksjonen var gjennomført. Jeg kan bare konstatere at svaret vi fikk fra KD på det brevet, var en **gratulasjon** for en vellykket prosess.

(Konklusjon)

Og her, mine damer og herrer, er vi ved kjernen av det problemet ABNU opplever som privat skoleaktør: Vi vet at vi operer i et landskap med strenge regler og politiske spenninger. Det er et utfordrende landskap. Vi ønsker å gjøre ting riktig, men vi føler ikke at tilsynsmyndighetene gir oss den guidning vi trenger for å greie det.

I DN 4. desember 2015 uttaler statsråd Røe Isaksen at KD i 2013 ikke fant at transaksjonene ville være i strid med regelverket. I ettertid har KD erklært seg uenig i sin egen vurdering fra 2013. Nå mener departementet at transaksjonen er et brudd på regelverket – selv om det ikke er kommet **noen nye** elementer inn i vurderingen. Transaksjonen ble gjennomført **nøyaktig** som den var blitt presentert.

Slik forvaltning skaper utfordringer det nær sagt er umulig å finne løsninger på for oss som aktør i dette politisk følsomme markedet.

(Avslutning)

La meg avslutningsvis være helt tydelig på følgende: I noen av de sakene som har preget nyhetsbildet de siste seks månedene har det vært gjort formelle feil i ABNU, og det beklager selskapet, dets ledere og eiere. Disse forholdene ligger mellom 5 og 15 år tilbake i tid, og jeg mener at det har vært tatt grep som har gitt som resultat at virksomheten i dag drives som en ryddig og profesjonell organisasjon med spesiell oppmerksomhet på at det som gjøres, er i tråd med gjeldende lover og regler. Parallelt arbeider selskapet intenst for å finne løsninger som gjør at det kan legge fortiden bak seg og konsentrere ressursene om å levere utdanning av høy kvalitet.

Det jeg håper – og som dere som politikere kan bidra til – er at vi unngår at de feilene som ble gjort for opptil 15 år siden, i dag settes inn i en debatt om de ikke-offentlige utdanningsvirksomhetenes plass i utdanningssystemet. Det ville være uheldig for alle dem som i dag tar sin utdanning i denne delen av utdanningssektoren og dem som skal gjøre det i fremtiden. Jeg håper selskapet får anledning til, også i fremtiden, å oppfylle sitt samfunnsoppdrag, nemlig å bidra til å skaffe Norge den arbeidskraften landet trenger i fremtiden. Studentene fra skoler i ABNU bidrar til omstillingen i Norge – fra oljeøkonomi til digitaløkonomi – ved å bringe med seg sin kompetanse til selskaper som Schibsted, Google og facebook. ABNU har alltid hatt som mål å levere

utdanning av høy kvalitet med stor relevans for jobber i privat og offentlig sektor. Det vil være selskapets ledestjerne også i fremtiden.

TAKK.